

РЕШЕНИЕ

№ 1696

гр. София, 21.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО 8-МИ БРАЧЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на двадесет и трети февруари през две хиляди двадесет и
четвърта година в следния състав:

Председател: Клаудия Р. Митова

при участието на секретаря Светлана Г. Кръстева
в присъствието на прокурора Т. Ив. П.
като разглежда докладваното от Клаудия Р. Митова Гражданско дело №
20231100105789 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Постъпила е молба по чл. 7, б. „f“, във вр. с чл. 8 от Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца (Конвенцията, Хагската конвенция, Хагската конвенция от 1980 г.) чрез Министерство на правосъдието – централен орган по смисъла на Конвенцията.

С. С. прави искане за връщане на малолетното му дете А.С.С. в държавата на обичайното му местопребиваване Република Австрия, с твърдение за незаконното му прехвърляне на територията на Република България. Твърди се, че детето А. е родено на **** г. в гр.София, като негови родители са молителят и ответникът Ц. А. С.. Поддържа се, че малолетната има обичайно местопребиваване в Република Австрия от 2017 г., където посещавала детско заведение в периодите 01.09.2019 г. – 31.10.2022 г. и 01.11.2022 г. – 26.01.2023 г. Заявено е, че ответникът е отпътувала на 26.01.2023 г. с детето за Република България без съгласие на молителя, а към този момент е подлежало на изпълнение съдебно решение на Районен съд Херналс, гр.Виена от 26.01.2023 г. по дело 3 PS 28/20t, по силата на което временно родителските права по отношение на детето са били предоставени единствено на неговия баща и с решение от 26.01.2023 г. на Районен съд Херналс, гр.Виена, постановено по дело 3 PS 28/29t е постановено служебно отнемане на малолетното дете. Прави се извод, че е налице родителско отвлечение, извършено под формата на незаконно прехвърляне. Молителят желае да се уважи молбата по чл. 7, б. „f“, във вр. с чл. 8 от

Хагската конвенция и счита, че липсват предвидените в чл.12 и чл.13 от същата конвенция основания за постановяване на отказ за връщане на детето в държавата по обичайното му местопребиваване.

Ответникът Ц. А. С. оспорва молбата по чл. 7, б. „f“, във вр. с чл. 8 от Хагската конвенция и изразява становище за нейната неоснователност. Поддържа недопустимост на производството. Посочва, че прехвърлянето на детето А. от Република Австрия на територията на Република България е извършено още на 14.01.2022 г., не е спазен срокът по чл.12 от Конвенцията и малолетното дете се е приспособило към новата среда. Твърди, че не е съществувала към този момент забрана детето да премине с нея границите на горепосочените две държави, поради което преместването не е било неправомерно и е осъществено въз основа на декларация на бащата за пътуване на малолетната, придружена единствено от своята майка, която не е оттеглена. Възражава, че в последните две години молителят не упражнява ефективно родителските права по отношение на детето А. и от месец април 2021 г. не се е интересувал от малолетното. Поддържа, че връщане на детето на територията на Република България би го поставило в опасност от агресивно поведение на бащата и в риск от насилие. Навежда, че срещу молителя има издадена заповед по чл.18 ЗЗДН за незабавна защита на майката и детето А.. Намира, че малолетната ще бъде поставена в риск при евентуалното ѝ разделяне от нейната майка. Сочи, че са налице основанията за приложение на чл.13 от Конвенцията. Оспорва твърдението в сезиралата съда молба, че обичайното местопребиваване на детето към датата на твърдяното му незаконно задържане на територията на Република България е било в Република Австрия. Поддържа, че решенията от 26.01.2023 г. на Районен съд Херналс, гр.Виена са отменени с решение на Върховния съд – Виена от 24.08.2023 г., с което се възстановяват родителските ѝ права по отношение на детето А. и местоживеенето му се възстановява при нея. Желаете молбата да бъде отхвърлена. Претендира разноски.

Представителят на Софийска градска прокуратура счита, че молбата следва да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана.

Софийският градски съд, като прецени относимите доказателства и доводи, приема за установено следното:

Възникването на правото да се върне малолетното дете А. в Република Австрия по реда на Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца се предпоставя от следните материални предпоставки (юридически факти): детето да е имало обичайно местопребиваване в Република Австрия непосредствено преди отвлечането му; детето да е било прехвърлено или задържано от неговата майка в Република България в нарушение на установените в Република Австрия правила за упражняване на родителските права – съвместно или поотделно; молбата за връщане на детето да е подадена преди да изтече една година от прехвърлянето или задържането на детето в Република България, респ. детето да не се е приспособило към новата си среда в Република България, ако молбата е подадена след изтичане на периода от една година; бащата да е упражнявал ефективно родителските права по време на прехвърлянето или задържането, или би ги упражнявал по

този начин, ако не е било извършено прехвърлянето или задържането; бащата да не е дал съгласие за прехвърлянето или задържането на детето в Република България или впоследствие да не е приел прехвърлянето или задържането на детето в Република България; да не съществува сериозна опасност връщането на детето да го изложи на заплахата от психическо или физическо увреждане или по всякакъв друг начин да го постави в неблагоприятна ситуация; връщането на детето да не противоречи на основните принципи на Република България в областта на защитата на правата на човека и основните свободи; детето да не е достигнало възраст и степен на зрялост, при които е уместно да се вземе под внимание и неговото мнение, когато се противопоставя на връщането, респ. детето да не се противопоставя на връщането, когато е достигнало възраст и степен на зрялост, при които е уместно да се вземе под внимание и неговото мнение.

Възраженията на ответника, поддържани и в писмени бележки от 05.03.2024 г. за недопустимост на производството, поради наличието на решение от 11.05.2021 г. на Районен съд Херналс по дело 3 Ps 28/20t, са неоснователни, доколкото разгледаните в същото въпроси относно родителската отговорност по отношение на детето А. следва да се преценяват с оглед основателността на сезиращата молба.

Видно от представените по делото удостоверение за раждане № 5457170006, издадено от Столична община – район „Овча купел“ на 13.01.2017 г. въз основа на акт за раждане № 0006/12.01.2017 г. на Столична община – район „Овча купел“ родители на детето А.С.С., ЕГН *****, са молителят С. С. и ответникът Ц. А. Б. (понастоящем с фамилно име С.).

Не се спори, че страните се установяват заедно с двете си деца В. и А. на територията на Република Австрия през 2017 г.

Не е спорно между страните и по делото се установява, че сключеният помежду им на 09.06.2017 г. граждански брак е разтрогнат с решение от 20.06.2021 г. по дело № 3 с 8/20w на Районен съд Херналс, фактическата им раздяла е настъпила през 2020 г. като понастоящем основните грижи за детето А. се полагат от неговата майка, при която то живее, а за детето В. – от неговия баща, при когото то живее.

Съдът най – напред следва да определи дали е налице случай на „неправомерно отвеждане или задържане“ по смисъла на член 3 от Хагската конвенция от 1980 г. Определението в член 2, параграф 2, точка 11 от регламент 2019/1111 е много сходно с това в член 3 от Хагската конвенция от 1980 г., поради което може да се заключи, че за да е налице „неправомерно отвеждане или задържане“ трябва да са изпълни три кумулативни предпоставки: детето трябва да е било отведено или задържано на територията на държава членка, различна от държавата членка, в която има обичайно местопребиваване преди отвеждането или задържането; отвеждането или задържането да е в нарушение на правото на упражняване на родителски права и правото на упражняване на родителски права трябва да е било действително упражнявано, съвместно или поотделно, или е щяло да бъде упражнено, ако детето не е било отведено или задържано.

Първата предпоставка изисква да се установи обичайното местопребиваване на детето към момента на предполагаемото отвеждане или задържане. Обстоятелството дали детето има обичайно местопребиваване в дадена държава членка се определя от съда във всеки конкретен случай въз основа на обстоятелства, които са от значение за положението на конкретното дете, и с насоките на принципите, разработени от Съда на ЕС (Решение на Съда на ЕС от 15 февруари 2017 г. по дело C-499/15, W и V) и не е идентично с местоживеенето или адреса на регистрация на детето. Освен физическото присъствие на детето на територията на дадена държава членка трябва да се приемат и други фактори, които показват, че това присъствие по никакъв начин не е временно или случайно и то отразява определена интеграция на детето в социална и семейна среда (HR — дело C-512/17, Mercredi — дело C-497/10).

Анализът на събраната по делото доказателствена маса и твърденията на страните дават основание да се направи извод, че преди посочената в сезираща съда молба дата на неправомерното отвеждане на детето А. същото е имало обичайно местопребиваване на територията на Република Австрия. От годината на раждането си малолетна се е установила на територията на тази държава заедно с членовете на семейството си по волята на своите родители да установят обичаен център на своите интереси на територията на тази държава с намерение да му се придаде траен характер (молителят е австрийски гражданин, страните са полагали труд на територията на тази държава, където са живели в придобито в режим на съпругеска имуществена общност жилище, по – голямото дете на страните е посещавало учебно заведение в тази страна). С оглед възрастта на детето, неговата среда е по същество социална и семейна среда, определена от неговите родители, с които то е живяло и които са полагали грижи за него. Подрастващата А. притежава българско и австрийско гражданство и е посещавало детска градина на гр.Виена (А-1030 Виена Ото-Премингер-Шрасе-1) за периода от 01.09.2019 г. до 31.10.2022 г. и в периода 01.11.2022 г. – 26.01.2023 г. (виж два броя удостоверения от 31.01.2023 г. на общинска служба в гр.Виена). Не следва да бъде споделяно възражението, че се касае единствено за записване на детето и липса на отписването му след 14.01.2022 г., доколкото цитираните два документа удостоверяват посещения на детското заведение, а не единствено фигуриране в регистъра на детската градина и запазване на място в нея за детето. Отразеното в тези удостоверения не влиза в колизия с останалата доказателствена съвкупност, доколкото доклад изх.№ 5/19.03.2023 г. доказва, че малолетната посещава редовно онлайн неделни училищни занимания в Неделно училище „Българче“ – гр.Неапол по майчин език втора година, при които детето не среща трудности в разбирането и усвояването на материала. Образователните занимания на детето чрез средства за отдалечен достъп не съставляват пречка детето да посещава детска градина в гр.Виена и така да допълва получаваните в нея знания. От разпечатка на хартиен носител на електронно потвърждение за записване от Информационна система за обслужване на детски заведения и подготвителните групи в училищата от 06.03.2023 г. се установява, че детето А. е записано в Детска градина № 198 „К.Б.“ – гр.София след прием на подадените документи, но това записване е осъществено след твърдяната дата на неправомерното отвеждане на детето. Издаденото на 24.01.2022 г. потвърждение за записване на детето А. в

Сдружение „Шанс чрез умения“ с цел развитие на потенциала, утвърждаване на националните и европейски ценности в образованието и подпомагане на образованието чрез различни форми на обучение и спортна дейност не доказва установяване и интегриране на детето в държава, различна от Република Австрия към датата на издаване на документа. Противното не следва и от потвърждението от 30.06.2023 г. за редовни посещения на детето на Интеграционен център „Шанс чрез умения“ в периода 24.01.2022 г. – 05.03.2023 г., доколкото последното не установява с каква периодичност детето е посещавало този център и какъв е характерът и продължителността на заниманията при осъществяване на тези посещения. Вън от това, видно от депозирания на 11.07.2023 г. социален доклад на АСП, Д „СП“ – Лом ответникът се е легитимирила като управител на това сдружение. В подкрепа на извода, че малолетната А. е имала трайно и неслучайно присъствие на територията на Република Австрия е и неоспорената и потвърдена от Върховния съд на страната компетентност на съдебните власти на същата да разглеждат делата между страните за родителската отговорност по отношение на двете им деца, както и издаденото на 08.11.2022 г. от лекари – специалисти по детска медицина и медицина за младежи, гр.Виена медицинско удостоверение /л.760/, от което се установява, че същите полагат грижи за детето от неговото раждане, наред с данните от изготвения на 09.06.2022 г. доклад, който установява, че подрастващата редовно посещава часовете на групата по спортна гимнастика „Престиж“. Различен извод не следва от проведените в Република България медицински прегледи и лабораторни изследвания, тъй като последните са свързани с необходимост от краткосрочно пребиваване на територията на тази страна. Липсват доказателства за интеграцията на детето в семейна и социална среда в Република България преди началото на 2023 г. Регистрацията по настоящ адрес на детето (същото има регистрация по настоящ адрес на територията на Република България от своето раждане) не е идентична с обичайното местопребиваване на детето и не е показател за същото. Служебна бележка изх. №1/29.01.2024 г. от Народно читалище“23 септември 1960“, удостоверява едночасови посещения два пъти седмично на уроци по народни танци едва от 15.01.2024 г.

Съдът, сезиран с искане за връщане, трябва да определи дали отвеждането или задържането е извършено в нарушение на правото на упражняване на родителски права, придобито по силата на решение, на закона или на споразумение, пораждащо правни последици съгласно правото на държавата членка, в която детето е имало обичайно местопребиваване непосредствено преди отвеждането или задържането (вж. чл.3 от Хагската конвенция от 1980 г.). Правото на упражняване на родителски права включва правата и задълженията, свързани с грижата за личността на детето, включващи и правото да се определи мястото на пребиваване на детето (вж. член 2, параграф 2, точка 9 от Регламент (ЕС) 2019/1111 на Съвета от 25.06.2019 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по брачни въпроси и въпроси, свързани с родителската отговорност, и относно международното отвличане на деца (Регламент „Брюксел IIб“, Регламента) и аналогично член 5, буква а) от Хагската конвенция от 1980 г.). По този въпрос в съображение 18 от регламента се посочва, че следва да се счита, че дадено лице има „право

на упражняване на родителски права“, когато „носителят на родителска отговорност не може да вземе решение относно мястото на пребиваване на детето без съгласието на това лице, независимо от условията, използвани в националното право“, т.е. всяко лице, чието съгласие е необходимо за определяне на мястото на пребиваване на детето, следва да се счита за носител на правото на упражняване на родителски права. Когато едностранното отвеждане или задържане на детето в друга държава членка само от единия родител, без съгласието на другия, не е разрешено от закона, от съдебно решение или от споразумение, пораждащо правни последици, това се счита за нарушение на правото на упражняване на родителски права (Дело C-262/21 PPU).

Не е спорно и въз основа на писмените доказателства по делото се установява, че по споразумение на страните от 28.05.2020 г. по дело 3 Ps 28/20t на Районен съд Херналс /л.766, л.955/ двамата родители временно са запазили съвместното упражняване на родителските права по отношение на детето А., чието местоживеее е определено при майката, а на бащата е разписан режим на лични отношения, съгласно който последният може да взима при себе си малолетната всяка седмица в неделя от 10:00 часа до следващия понеделник, когато тя ходи на детска градина. С решение от 26.01.2023 г. № 267 по дело 3 Ps 28/20t на Районен съд Херналс, Република Австрия на майката Ц. С. временно се отнемат родителските права по отношение на детето А. и тези права временно се предоставят само на бащата С. С. като съдебният акт получава временно задължителен характер и приложимост на основание пар.107, ал.2, т.3 от Закона за извънсъдебни спорове /л.20/. На същата дата е постановено решение № 268 по дело 3 Ps 28/20t на Районен съд Херналс, с което се нарежда отнемането на малолетната А. да се изпълни със съдействието на съдебните органи и помощ от полицията, ключарска служба, преводач от български език и при нужда чрез прилагане на съобразена сила като е отбелязано, че решението има временно обвързващ характер и изпълняемост /л.37/. Съдебният акт е мотивиран от констатираното силно застрашаване на благосъстоянието на детето и опасност изпълнението на решението да бъде осуетено. Двете решения са обжалвани от Ц. С. и с решение от 09.05.2023 г. на Областен съд по гражданско – правни дела – Виена, постановено по дело 45 R 178/23v жалбата е отхвърлена. Срещу това решене е подадена от ответника в настоящото производство извънредна ревизионна жалба, по която е постановено решение от 24.08.2023 г. № 1 Ob 107/23a, 1 Ob 107/23u на Върховния съд на Република Австрия, с което се отменят решенията на предходните инстанции и делото се връща на първоинстанционния съд за постановяване на ново решение след попълване на делото. Разрешението е мотивирано от отсъствие на достатъчно доказателства дали предварителното прехвърляне на индивидуалното упражняване на родителските права на бащата е в полза на благоденствието на детето с оглед констатираното при него отчуждение от фигурата на бащата и липсата на оценка дали неблагоприятното положение и опасностите от поддържане на досегашните отношения, еднозначно надхвърлят за детето тези, които биха настъпили със смяната. Упражняването на родителските права от страна на майката по отношение на детето А. се установява и от представеното съдебно потвърждение от 14.09.2023 г., издадено по дело 3 Ps 28/20t от Районен съд Херналс /л.1083/.

Впоследствие, с решение от 06.11.2023 г. на Районен съд Херналс № 3 Ps 28/20t-321 на бащата е възложено да предаде на процесуалния представител на майката по нейно искане всички декларации и документи, необходими за пристигането на детето в Република Австрия, на бащата е определен режим на лични отношения с малолетната по два часа веднъж седмично, които са супервизирани и се осъществяват в присъствието на придружител от съюза амбиФам и е предвидена глоба за майката в случай, че не осигури осъществяване на контактите на другия родител с А.. Съдебното решение е обжалвано от ответника в настоящото.

Поради изложеното следва да се приеме, че упражняването на родителските права по отношение на детето А. остава съвместно от страните съгласно временното по характер споразумение на страните от 28.05.2020 г. по дело 3 Ps 28/20t на Районен съд Херналс. Със споразумението не е предвидена възможност местоживеенето на подрастващата да се премести в чужбина само със съгласието на единия родител съобразно пар.162, ал.1 от Общ граждански кодекс на Република Австрия. В същата насока са изводите на Върховен съд на Република Австрия в решението от 24.08.2023 г. Правото на упражняване на родителски права включва правата и задълженията, свързани с грижата за личността на детето, и по-специално правото да се определи мястото на пребиваване на детето (вж. чл.2, пар.2, т. 9 от Регламент (ЕС) 2019/1111).

Отвеждането или задържането се счита за неправомерно при условие, че правото на упражняване на родителски права, независимо дали поотделно, или съвместно, е било ефективно упражнявано от другия (неотвеждащия) родител към момента на неправомерното отвеждане или задържане или е щяло да бъде упражнявано по този начин, ако не е било извършено отвеждането или задържането, т.е да не е налице пълно отсъствие на другия родител от живота на детето и той никога или дълго време да не е проявявал интерес към детето.

От доказателствената съвкупност по делото се установява, че молителят е претендирал присъждане на родителската отговорност по отношение на детето А. пред компетентния австрийски съд като понастоящем производството по делото е висящо. По определения режим на лични контакти молителят е осъществил такива с подрастващата през месец август 2021 г., а последният контакт помежду им е на 12.02.2022 г. с придружител /виж писмо от 16.02.2022 г. на YUMI “Кафе за посещения” на л.758/. След посочената дата съпровождане на контактите от YUMI “Кафе за посещения” е прекратено, поради очевидни стрес за А. и брат й В. и липсваща готовност за кооперативност на майката. Молителят е инициирал (с писмо от 15.09.2023 г.) постановяване на решение от 06.11.2023 г. на Районен съд Херналс № 3 Ps 28/20t-321, с което му е определен режим на лични отношения с детето. Ограниченията в контактите между детето и бащата са обусловени от констатираната от вещо лице в производството относно родителската отговорност оказана от детето съпротива през 2022 г. за осъществяване на контакти с бащата, опасения за конфликт с другия родител (виж изслушване на молителя пред съда и изследването на същия за нуждите на допуснатата експертиза в настоящото производство), издадена заповед за незабавна защита №

70/10.03.2023 г. по гр.д. № 10086/2023 г. по описа на СРС, ГО, 181-ви състав, с което е наложена забрана на същия да доближава детето на разстояние по – малко от двеста метра. По делото не е се установява твърдяното дезинетесиране на бащата от детето и пълното отсъствие на С. С. от живота на малолетната, поради това дезинтересиране.

Съгласно чл.12 от Хагската конвенция, когато детето е било незаконно прехвърлено или задържано по смисъла на чл. 3 и от датата на подаване на молбата пред съдебния или административния орган на договарящата държава, в която се намира детето, е изтекъл период от време, по-малък от една година от датата на незаконното прехвърляне или задържане, съответният орган разпорежда незабавното връщане на детето. Такова разпореждане следва да бъде издадено, дори ако съдебният или административният орган са сезирани след изтичане на периода от една година от незаконното прехвърляне или задържане, освен ако не се установи, че то се е приспособило към новата си среда. Разпоредбите на чл. 24, чл.25, чл.26, чл.27 и чл.28 от регламент „Брюксел IIб“ потвърждават и утвърждават този принцип. Доказателствената маса по делото дава основание да се направи извод, че детето А. е отведено в Република България не по – рано от 26.01.2023 г.

От приетите по делото два броя удостоверения от 31.01.2023 г. на общинска служба в гр.Виена се установява, че малолетната е посещавала детска градина, разположена в австрийската столица до 26.01.2023 г.

От два броя удостоверения на МВР, СДВР, Отдел „БДС“ от 03.05.2023 г. /л.148 и л.150/ се установява, че в периода 01.01.2017 г. – 03.05.2023 г. са регистрирани 35 броя преминавания през ГКПП на Република България на ответника и 6 броя на детето А.. От същите се установява, че майката е влязла на територията на страната 14.01.2022 г. с лек автомобил и отново е напуснала държавата на 16.01.2022 г. След тази дата са регистрирани шест влизания на ответника в Република България, последното от които на 27.01.2023 г., а последното регистрирано влизане на детето в страната е на 29.10.2019 г., след което е то е напуснало Република България на 02.11.2019 г. Липсват данни за регистрирано влизане на малолетната на твърдяната в отговора на сезиращата молба дата 14.01.2022 г., а за периода след тази дата е налице необорено удостоверяване, че детето е посещавало детско заведение на територията на държавата по установеното му обичайно местопребиваване. Различен извод не следва от показанията на свидетеля А.А.Ш.. Същата установява направено от майката изявление по време на проведена на 14.01.2022 г. помежду им среща, че Ц. С. се връща да живее окончателно в Република България. Свидетелят изказва предположение, основано на съобщеното от ответника, че с детето А. от 2022 г. живеят в гр.Лом. Споделя, че през тази година е виждала спорадично малолетната единствено в гр.София като ѝ е известно, че А. пътувала заедно с майка си. Свидетелят не може да посочи къде детето посещава детска градина, а данните за устройването му в гр.Лом през 2022 г. не са базирани на лични впечатления, а единствено на съобщеното ѝ от майката.

От писмените доказателства по делото се установява, че на малолетната са провеждани лабораторни изследвания в Република България на 05.04.2022 г., 08.04.2022 г., на 12.01.2023 г., на 25.02.2023 г., провеждани са му прегледи на 23.08.2021 г., 09.02.2023 г.,

26.05.2023 г., 22.06.2023 г. Провеждането на изследвания и прегледи налага извод, че детето е пребивавало на посочените дати на територията на страната.

Ответникът сама заявява, че след 14.01.2022 г. детето А. многократно е напускало територията на Република България и се е завръщала в Република Австрия, придружавано от своята майка /л.342/, а видно от констатациите в решение от 06.11.2023 г. на Районен съд Херналс № 3 FAM 10/22р-40 майката е прекратила трудовото си правоотношение в Република Австрия едва на 28.02.2023 г. Медицинското удостоверение от 08.11.2022 г. от лекарите по детска медицина и доклада от 30.10.2022 г. от треньора по спортна гимнастика установяват, че след посочената от ответника дата на установяване на детето на територията на Република България същото е продължило да посещава редовно часовете по спортна гимнастика и да се намира под грижите на виенски здравни специалисти.

Фискалните бонове на л.954 от делото удостоверяват заплащане на такса за Музикална школа – ЦАМШ в периода 01.11.2022 г. – 03.05.2023 г., но не и кое лице се ползвало от заплатената услуга или реални посещения на провежданите в школата обучения. Удостовереното на 15.07.2023 г. от М.А.М. присъствено посещение на часове по руски език за предучилищна възраст от детето А. през учебната 2021/2022 г. и учебната 2022/2023 г. не е от естеството да докаже загуба на обичайното местопребиваване на детето в Република Австрия и придобиването на обичайно местопребиваване на територията на Република България. Следва да се посочи, че в удостоверението не е посочено място на провеждане на учебните часове, а организирането им в страната подкрепя твърдението на майката, че след 14.01.2022 г. детето е влизало и после е напускало територията на Република България.

Детето е записано в Училища „Европа“ на 27.09.2023 г. /л.1080/ и посещава часове по художествена гимнастика в Общинска школа по художествена гимнастика „Грация“ – гр.Лом два пъти седмично от 02.10.2023 г., но липсват категорично доказателства, че малолетната е изведена от Република Австрия на посочената от ответника дата (14.01.2022 г.), откогато А. е установила обичайното си местопребиваване в Република България.

Видно от АСП, Д „СП“ – Красно село доклад за оценка на постъпил сигнал с вх. № СИГ/Д-С-КС/156/02.03.2023 г. се установява, че при извършена проверка от компетентните австрийски власти във връзка с изпълнение на съдебните решения от 26.01.2023 г. на Районен съд Херналс, Република Австрия, е констатирано, че ответникът и детето А. са напуснали Република Австрия и на 27.01.2023 г. са влезли на територията на Република България през Република Сърбия. Същото е установено при проведена предварителна проверка по пр.пр. № 19956/2023 г. по описа на СРП, видно от постановление на Софийска градска прокуратура, постановено по пр.пр. № 10902/2023 г., в производство по инстанционен контрол /л.653/.

Доколкото на решенията от 26.01.2023 г. на Районен съд Херналс, Република Австрия е придаден временно задължителен характер и приложимост, без данни ответникът да е била уведомена за постановяването им, а впоследствие същите са отменени и е налице декларация с нотариална заверка на подписа, извършена на 20.07.2017 г. от Дарина

Стойкова, нотариус рег.№ 267 на НК, с която молителят е дал съгласието си детето А. да пътува извън пределите на страната, придружавано единствено от неговата майка, то отвеждането на същото от майката от Република Австрия и влизането на територията на Република България ден след постановяване на тези актове не представлява неправомерно отвеждане.

Същевременно декларацията не представлява съгласие на бащата за промяна на местоживеенето на детето в чужбина. Доколкото след влизането на територията на страната майката не е осигурила връщане на детето в държавата по обичайното му местоживеене, възпрепятствала е това и е създала организация за установяването му в Република България, след като най – късно на 22.05.2023 г. (от гледна точка на доказателствения процес това е станало с получаване на препис от сезиращата молба) е научила за несъгласието на бащата със задържането на малолетната в Република България, който впоследствие не е приел това задържане – молителят се противопоставя на задържането, което противопоставяне е обективизирано в молбата по чл.8 от Хагската конвенция и е изрично заявено пред съда по време на изслушването, то е налице неправомерно задържане на детето А. на територията на Република България от ответника в производството.

Молбата на С. С. за връщане на детето А. в Република Австрия е подадена в съда преди да е изтекла една година от датата на задържането на детето в Република България, включително и от установената дата на влизането му в тази държава.

Не съществува съмнение, че всеки родител има право и задължение трайно да полага ефективни грижи за благополучието на своето дете, а за обезпечаването на това право и задължение с Хагската конвенция са уредени способите за възстановяване на фактическото състояние преди незаконното прехвърляне или задържане на детето. Дадената с Конвенцията регламентация цели възстановяване на незаконно нарушеното обичайно местопребиваване на детето и извън приложно ☐ поле остават споровете между родителите за упражняването на родителските права (чл. 19 от Хагската конвенция), които следва да бъдат решени съобразно правото на държавата, в която детето има обичайно местопребиваване при зачитане на неговите права, включващи и правото на пълноценно общуване с двамата родители. При установяване на незаконна промяна на местоживеенето детето следва незабавно да бъде върнато в страната на обичайното му местопребиваване, а незаконно задържалият го родител разполага с възможността да защити своите родителски права пред компетентен съд и да иска да бъдат предоставени нему упражняването на същите или определяне на подходящ режим на лични отношения с детето, който да позволява периодично или постоянно законно прехвърляне на последното в държава-членка, различна от тази на обичайното му местоживеене. Уредените в чл. 13, ал.1, б.,б” от Хагската конвенция изключения следва да се прилагат стриктно, наличието на сериозна опасност връщането на детето да го изложи на заплаха от психическо или физическо увреждане или да го постави в неблагоприятна ситуация по всякакъв начин следва да е конкретна, не предполагаема и абстрактна и да достига такава степен на тежест, че да се определя като „сериозна“. Изключението е ориентирано към бъдещето положение на детето,

тъй като е съсредоточено върху обстоятелствата около същото след връщането му и върху въпроса дали тези обстоятелства биха изложили детето на сериозна опасност.

Преки доказателства в подкрепа на възражението на ответника за упражнено по отношение на малолетната А. физическо и психическо насилие, включително като последното е станало свидетел на упражнено такова спрямо майката и по – голямото дете на страните, не са ангажирани от ответника.

Същевременно, от представения по делото амбулаторен лист № 23146B008CB3/26.02.2023 г. се установява, че при проведен първичен преглед на детето е поставена диагноза „други емоционални разстройства в детството, други неблагоприятни жизнени събития в детството“.

Видно от удостоверение рег.№ 11516/21.12.2023 г. и приложеното към него постановление понастоящем е висящо производство по сл.д. № 509/2023 г. на Следствен отдел на СГП, пр.пр. № 47122/2023 г. по описа на СРП за осъществен състав на престъпление по чл.149, ал.2, т.4 вр,ал.1 НК за това, че в период от неустановена дата през 2018 г. до 01.09.2023 г. на територията на Република Австрия са били извършени действия с цел да се възбуди или удовлетвори полово желание без съвкупление по отношение на лице, ненавършило четИ.десетгодишна възраст, като е използвало положение на зависимост и надзор. Не е спорно, че досъдебното производство е иницирано от сигнал на ответника за престъпно посегателство на бащата. Съдът съобразява обстоятелството, че производството не е приключило и не може да се прогнозира изхода от него, включително и установяване на престъпния състав, но отчита и факта, че понастоящем липсва привлечено към наказателна отговорност лице.

Установява се, че по гр.д. № 10086/2023 г. по описа на Софийски районен съд по молба на ответника е издадена срещу молителя заповед по чл.18 ЗЗДН за незабавна защита № 323/30.10.2023 г., с която бащата е задължен да се въздържа от извършване на домашно насилие по отношение на ответника и детето А., задължен е да не доближава двете на разстояние по – малко от двеста метра, освен при посещение на съдебни институции и за участие в назначени от съдилищата на Република България експертизи, както и да не доближава на по – малка от посочената дистанция обитаваното от тях жилище. При извършена служебна справка настоящият състав констатира, че по горесцитираното дело е постановено съдебно решение, с което молбата на ответника за защита от домашно насилие, търсена лично за нея и за детето А. срещу молителя в настоящото производство е отхвърлена и е отказано издаване на заповед за защита за актове на домашно насилие в периода от 31.01.23 г. до 19.02.23г. Независимо от постановения съдебен акт на първоинстанционния съд, доколкото не се твърди и установява при извършената служебна справка решението да е влязло в законна сила, то заповедта по чл.18 ЗЗДН действа и понастоящем. Разпоредбата на чл.19, ал.2 ЗЗДН разписва, че заповедта за незабавна защита има действие до издаване на заповед за защита или постановяване на отказ за издаване на такава. Следва да се приеме, че е касае за влязъл в сила съдебен акт, предвид действащата редакция на чл.19, ал.1 ЗЗДН (ДВ, бр.66 от 2023 г.), който позволява заповедта да може да се

издаде, измени или отмени и от въззивния съд, пред който делото е висящо.

От приетата по делото Индивидуална оценка на потребностите, изготвена от Център за обществен подкрепа – Лом се установява, че детето А. отказва да си представи семейна среда, в която фигурира родител от мъжки пол. При проведени психологични сесии детето е споделило за упражнено по отношение на нея насилие от страна на бащата. Малолетната е споделила, че баща ѝ е лош, бие нея, майка ѝ и брат ѝ, изпратил ѝ е снимки с кръв, които са я изплашили много и не желае да го вижда. Констатирано е, че образът на бащата в съзнанието на детето е изцяло негативен, възприеман е като застрашаващи и дори враг. Психологът е отчетел недвусмислено дистанциране на детето от фигурата на бащата. Направени са изводи, че от изключителна важност преди осъществяване на контакти между бащата и детето е да бъде извършена терапевтична работа с малолетната и двамата родители, насочена към преработване на травмите от родителския конфликт, преживяното насилие и развиване на устойчивост при кризисни ситуации. В противен случай, контактите на бащата с детето биха имали силно негативно влияние върху емоционалния му свят. Изяснено е, че в ситуация на тежък родителски конфликт и при наличие на данни за упражнено спрямо детето насилие, което предизвиква у него сериозно страдание и усещане за предателство, е от изключителна важност майката да е в позиция на облекчаващ страданието възрастен.

В социален доклад от 09.01.2024 г. на АСП, Д „СП“ – Лом също е посочено, че детето не желае да се вижда с баща си. В този доклад и Индивидуална оценка на потребностите, изготвена от Център за обществен подкрепа – Лом са застъпени констатации за силна емоционална връзка на детето с фигурата на майката. Данни за тази връзка се извличат и от изготвената по делото съдебна психологична експертиза. Изброените са в състояние да обосноват извод, че връщането на детето в страната по обичайно местопребиваване без присъствието на майката би поставило същото в тежка емоционална ситуация и би рефлектирало негативно върху контакта с бащата, когото подрастващата възприема като застрашаваща фигура.

Не е спорно, че с решение от 06.11.2023 г. на Районен съд Херналс № 3 FAM 10/22p-40 /л.1353/ е отхвърлено заявлението на майката за предоставяне на съсобственото на страните семейно жилище в гр.Виена. На 28.07.2023 г. същият съд е постановил предварително разпореждане № 3 FAM 10/22p-30, с което жилището се предоставя за самостоятелно ползване на молителя и изключва ползването на ответника. Не се твърди и установява ответникът да притежава друго жилище или жилищната ѝ нужда е по друг начин задоволена, което да не се явява препятствие за връщане на майката в Република Австрия. Както по – горе бе отбелязано трудовите правоотношения на майката в тази държава са прекратени в началото на 2023 г. Същевременно майката декларира пред съда категоричното си нежелание за връщане на територията на тази държава и опасенията за нея и детето в тази връзка.

В случая неблагоприятната ситуация, в която детето би било поставено от раздялата с базовата фигура на привързаност за него след връщане в страната по обичайното му

местопребиваване, не може да бъде преодоляна чрез прилагане на ефективни охранителни мерки с оглед необходимостта от съдействие, след консултиране, на този родител за благоприятното развитие на отношенията на детето с молителя, страховете преживявани на малолетната и констатираното отчуждение на същата от бащата в контекста на действащата заповед за незабавна защита. Противното би поставило детето в ситуация да е лишено от присъствието и на двамата си родители, което сериозно би увредило интересите на А.. При недвусмисления отказ на майката да се завърне в Република Австрия, респ. неизбежната раздяла на детето с отвеждащия родител при евентуалното му връщане в държавата по обичайното му местопребиваване и доколкото връщането на отвеждащия родител с детето би предпазило последното от сериозната опасност от емоционално и психологично увреждане, всяко усилие да бъдат въведени охранителни мерки или други мерки за улесняване на връщането на майката този съдебен състав отчита, че би се оказало неефективно, тъй като съдът не може да принуди ответника да се върне с детето в Република Австрия.

Изложеното налага извод, че връщането на детето в държавата по обичайно местоживееие би поставило детето А. в сериозна опасност да го изложи на заплахата от психическо увреждане, поради което е налице изключението по чл. 13, ал.1, б.,б” от Хагската конвенция и при действието на заповедта за незабавна защита охранителни или други мерки биха били неефективни за преодоляване на тази опасност.

Въпросите за родителската отговорност, за правото на лични отношения с детето и за преодоляване на страховете преживявания на малолетната и отчуждението ѝ от бащината фигура следва да се решат от компетентния съд в Република Австрия в образуваното вече производство. Нужно е да се отбележи, че отсъствието на бащата от живота на детето създава сериозен риск и предпоставки за проявление на значителни нарушения и сериозни отклонения в емоционалното и в психическото му здраве в дългосрочен план (виж заключението на съдебната психологична експертиза), поради което ангажимент на отвеждащият родител е да гарантира правилното и здравословно развитие на подрастващата като осигури участието на бащата в живота на малолетната А..

По изложените съображения молбата следва да се отхвърли и на ответника да се присъдят сторените в настоящото производство разноски по правилото на чл.78, ал.3 ГПК. Ответникът е претендирала присъждане на разноски в размер на 9 550 лева по представен списък по чл.80 ГПК /л.1715/, от които 3 500 лева адвокатско възнаграждение, 250 лева депозит за възнаграждение на вещо лице и 5 800 лева за превод на документи. По делото не са ангажирани доказателства за сторени разноски за превод на документи и за уговорено и заплатено адвокатско възнаграждение (представени са два броя пълномощни). Ответникът е сторила разноски за депозит за възнаграждение на вещо лице в размер на 635,32 лева, които ѝ се следват.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ молбата на С. С., роден на **** г. в гр.Перник, Република България, гражданин на Република Австрия, с адрес ****, 1160 Виена, постъпила чрез Министерството на правосъдието на Република България, като централен орган по смисъла на чл. 6 от Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца, за връщането на детето му А.С.С., ЕГН *****, родена на **** г. в гр.София, в Република Австрия, като неоснователна.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.3 ГПК, С. С., роден на **** г. в гр.Перник, Република България, гражданин на Република Австрия, с адрес ****, 1160 Виена, да заплати на Ц. А. С., ЕГН *****, със съдебен адрес гр.София, ул. ****, сумата от 635,32 лева, представляваща разноски за тази съдебна инстанция.

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд – София в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____